

Obsah

Úvod.....	5
1 Před příchodem Slovanů	12
Pravěké Slovensko	12
Keltové	17
Římská hranice – Limes Romanus.....	19
Stěhování národů.....	22
2 Slované a jejich první státní útvary.....	24
Slované v Karpatské kotlině.....	24
Formování kmenových svazů a nadkmenových svazů.....	25
Knížectví moravských Mojmírovců.....	28
<i>Vznik a politické dějiny (28)</i>	
Křesťanství a kultura v Moravském knížectví	34
3 Ve středověkých Uhrách	39
Formování uherského království.....	39
<i>Státní rámec pro vznik slovenského etnika (39), Nitranské údělné knížectví (42), Mongolský vpád (44), Matúš Čák Trenčanský (48), Zlatý středověk (49)</i>	
Století chaosu a mocenských bojů.....	51
<i>Zikmundova éra (51), Jan Jiskra a bratřiči (53), Matyáš Korvín (55), Jagellonci (57)</i>	
Sociální, etnické a kulturní poměry v 10.–15. století	59
<i>Feudální systém (59), Jazyk, vzdělanost a kultura (61), Církevní organizace (64), Osídlení, obyvatelstvo, způsob života (66)</i>	
4 Vznik Habsburské monarchie, protihabsburská povstání.....	68
Expanze Osmanů a boj o uherský trůn	68
Pustošivé nájezdy Osmanů na slovenské území.....	70
Etnické a sociální změny na slovenském území	73
Šíření reformace	76
Protireformace	77
Protihabsburská povstání v první polovině 17. století	78
Imrich Thököly a František II. Rákóczy.....	82
Humanismus a renesance.....	84

5 V „osvícenském století“	88
Karel III. a pragmatická sankce	88
Reformy Marie Terezie	90
Josef II.	94
Absolutismus bez osvícenství	96
Raný maďarský nacionalismus a slovenské obrany	97
6 Počátky formování moderního slovenského národa	100
Národ jako společnost jazyka a kultury – Od Bernoláka po Kollára	100
<i>Katolické národní hnutí (100), Počátky národního hnutí mezi evangelíky (102)</i>	
Politické a sociální poměry v Uhrách na začátku 19. století	105
Všeslovanská vzájemnost – Jan Kollár a Pavol Jozef Šafárik	110
Politický program pro Slováky	115
<i>Nové myšlenky v Evropě (115), Štúrova kodifikace spisovné slovenštiny (122), Politický program pro Slováky (125),</i>	
<i>Revoluce roku 1848 (129), Slovenské povstání v letech 1848–1849 (134)</i>	
7 Od revoluce k rakousko-uherskému vyrovnání	138
Neoabsolutismus	138
Memorandum národa slovenského	144
Matice slovenská	155
8 V dualistické monarchii	159
Cesta k rakousko-uherskému vyrovnání	159
<i>Důsledky rakousko-uherského vyrovnání (161), Proces modernizace a sociální poměry (169), Spolupráce nemaďarských národů v Uhersku (175), Slovensko-česká spolupráce (179), Kulturní aktivity Slováků (181), Politický zápas před první světovou válkou (187)</i>	
9 První světová válka	198
Válečný konflikt a česko-slovenský odboj	198
<i>Vypuknutí první světové války (198), Slovenské reakce na vypuknutí války (200), Začátky zahraničního odboje (203), Boje v Karpatech (206), Československá národní rada v Paříži (209), Situace v zázemí a domácí česko-slovenský odboj (214)</i>	
Vznik Československa	218
<i>Oživení slovenské politiky v posledním roce války (218), Vyhlášení československého státu (223)</i>	

10 První československá republika.....	228
Budování státu	228
<i>Boj o Slovensko (228), Ústava z roku 1920: národní stát národa</i>	
<i>československého (237), Politický a sociální vývoj v letech 1920–1929 (242),</i>	
<i>Kulturní rozmach Slovenska (248)</i>	
Pod nacistickou hrozbou	253
<i>Hospodářská krize a její důsledky (253), Zhoršení mezinárodního</i>	
<i>postavení státu v třicátých letech (256), Mnichov (257), Slovenská</i>	
<i>autonomie a vídeňská arbitráž (263)</i>	
11 Slovenský stát jako Hitlerův satelit	269
Totalitní režim a Hitlerova „ochrana“	269
<i>Politické poměry v Slovenském státě (269), Život v Slovenském</i>	
<i>státě (277), Tragédie slovenských Židů (280)</i>	
Odboj a povstání	285
<i>Formování domácího a zahraničního odboje (285), Slovenské národní</i>	
<i>povstání (288)</i>	
12 Léta „řízené demokracie“	296
Obnovení Československé republiky	296
Volby v roce 1946	305
Slovenská otázka	307
Listopad 1947 – generálka na Únor 1948	311
13 Komunistická diktatura a její krize	318
První fáze bolševického režimu	318
<i>Zavedení sovětského modelu vlády (318), Slovenská otázka v epoše</i>	
<i>stalinismu (327), Pokus o ekonomické „vyrovnávání“ se Slovenska (329),</i>	
<i>Protikladný vývoj v kultuře a vzdělávání (331)</i>	
Ekonomická a společenská krize	336
<i>Zaostávání ekonomiky (336), Kritické hlasy v české a slovenské</i>	
<i>společnosti (339), Pokus o zásadní reformu systému v roce 1968 (344),</i>	
<i>Vznik česko-slovenské federace (350), Okupace vojsky Varšavské</i>	
<i>smlouvy (352)</i>	
14 Od „normalizace“ k nové naději	357
Husákovská „normalizace“	357
Ekonomická a technologická stagnace	364

Charta 77 a další opoziční aktivity	366
Advent něžné revoluce: glasnosť a perestrojka	369
15 Pád totality	374
17. listopad 1989	374
Spor o postavení Slovenska	382
Rozdělení Česko-Slovenska	385
16 Slovenská republika	390
Formování nové státní organizace	390
Protikladný vývoj ekonomiky	392
„Národní stát“ a jeho menšiny	395
Problémy vnitřní politiky	398
Společnost a kultura mezi rezignací a vzdorem	405
Zahraniční politika	411
Mečiarismus	414
17 Slovensko v Evropské unii a v NATO	418
Změny politické scény po roce 1998	418
Zahraniční politika. Integrace Slovenska do EU a NATO	422
Vývoj slovenské ekonomiky	428
Společnost. Nové naděje a otevřené problémy	431
18 Složitě hledání právního státu	438
Znejistěný slovenský volič	438
Kauzy a korupce. Prorůstání státní moci s podnikatelskou sférou a podsvětím	452
Společnost a každodenní život	460
Kultura navzdory všemu	469
Ekonomický vývoj Slovenska ve stínu globální recese	476
Zahraniční politika – kontinuita s rozpaky	479
19 Politika ve stínu pandemie a války na Ukrajině	485
20 Slovensko opět na rozcestí?	501
Dodatky	515
Chronologický přehled	515
Přehled panovníků a státních představitelů na území Slovenska	534

Rodokmeny panovnických dynastií	538
Výběr z literatury	544
Seznam zkratek	562
Zdroje ilustrací	564
Rejstřík	567

STAVBA
DĚJINY

JUSAN KOVAC

Ve spolupráci s Ústavem pro dějiny a umění
Československé akademie věd, Praha

První vydání 1974
Druhé vydání 1980

ISBN 80-02-01000-0

1974 1980

1974 1980